

6 SEM FYUGP MINEDN6

2026

(May/June)

EDUCATION

(MINOR)

Paper : MINEDN6

(Measurement and Evaluation in Education)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

- (a) পৰিমাণ আৰু মূল্যায়নৰ মাজত থকা এটা পাৰ্থক্য লিখা।

Write one difference between measurement and evaluation.

- (b) অভীক্ষাৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতাত প্ৰভাৱ পেলাৱা এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

Mention one factor that affects the reliability of a test.

- (c) কোনে প্ৰথমতে IQ ৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল?

Who first suggested the concept of IQ?

(d) সমূহিত সামগ্ৰীৰ পৰা 'মধ্যমা' নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।
Write the formula of calculating 'median' from grouped data.

(e) এটা বিভাজনৰ Q_3 ৰ মান 85 আৰু Q_1 ৰ মান 35.
চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা।

In a distribution, Q_3 is 85 and the value of Q_1 is 35. Find out the value of quartile deviation.

(f) TAT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
Write the full form of TAT.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $3 \times 4 = 12$
Write short notes on the following :

(a) অবিৰত মূল্যায়নৰ অৰ্থ
Meaning of continuous evaluation

(b) অভীক্ষাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of test

(c) শিক্ষক-নিৰ্মিত অভীক্ষা
Teacher-made test

(d) সমূহিত আৰু অসমূহিত সামগ্ৰীৰ ধাৰণা
Concept of grouped and ungrouped data

3. পৰিমাণ মানে কি ? শিক্ষাত পৰিমাণৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।
 $2 + 6 = 8$

What is measurement? Discuss the importance of measurement in education.

4. এটা অভীক্ষাৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা মানে কি ? অভীক্ষাৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা নিৰ্ধাৰণ কৰা যি কোনো এটা পদ্ধতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।
 $2 + 5 = 7$

What is reliability of a test? Explain any one method of estimating reliability of a test.

5. প্ৰৱণতা অভীক্ষা কি ? শিক্ষাত প্ৰৱণতা অভীক্ষাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
 $2 + 6 = 8$

What is aptitude test? Discuss the role of aptitude test in education.

6. শৈক্ষিক পৰিসংখ্যা বুলিলে কি বুজা ? শৈক্ষিক পৰিসংখ্যাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।
 $2 + 3 + 3 = 8$

What is meant by educational statistics? Discuss the nature and scope of educational statistics.

অথবা / Or

ভেদ্যতাৰ প্ৰকাৰ মানে কি ? ভেদ্যতাৰ জোখবিলাক ব্যাখ্যা কৰা।
 $2 + 6 = 8$

What is variability? Describe the measures of variability.

7. প্ৰসামান্য বক্ৰ বুলিলে কি বুজায় ? প্ৰসামান্য বক্ৰৰ ধৰ্ম আৰু ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।
 $3 + 4 + 4 = 11$

What is meant by normal probability curve (NPC)? Explain the properties and uses of NPC.

অথবা / Or

তলৰ বিভাজন তালিকাৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা :

$$4+4+3=11$$

Calculate quartile deviation from the following distribution table :

শ্ৰেণী বিভাজন Class Interval	বাবংবাবতা Frequency
40-44	2
45-49	1
50-54	5
55-59	6
60-64	9
65-69	13
70-74	8
75-79	8
80-84	4
85-89	2
90-94	2
$N = 60$	
